

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XV. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

2022. MÁJUS

ÁRA: 250 FT

www.martinus.hu

„A püspöki rend nem rangot jelent,
hanem szolgálatot”

FEKETE SZABOLCS BENEDEK SEGÉDPÜSPÖK

Püspökké szentelték Fekete Szabolcs Benedeket

A Szombathelyi Egyházmegye 16 megyéspüspöke, 3 segédpüspöke és 1 apostoli kormányzója közül eddig mindössze 3 püspököt szenteltek Szombathelyen püspökké 1777 óta, így Fekete Szabolcs Benedek szentelése a negyedik püspökszentelés volt Szombathelyen, amely kivételes eseményként került be az egyházmegye történetének krónikájába.

Miközben a világ Krisztus feltámadását ünnepelte, a Szombathelyi Egyházmegye hívei és papsága húsvéthétfőn egy újabb ünnepre gyűlt össze, Fekete Szabolcs Benedek atya püspökké szentelésére. Székely János megyéspüspök köszöntötte a megjelenteket a szentmise kezdetén. „A mai nap örömmel és a kegyelem áradása. Hálát adunk, hogy Ferenc pápa segédpüspökkel ajándékozta meg egyházmegyénket. Köszönetet mondunk érted Szabolcs atya a Mennyei Atyának. Köszönjük, hogy a Szűzanya lelkületével igent mondtál erre az új küldetésre.

Azt kívánom, hogy továbbra is azzal az imádságos lelkülettel, hitelességgel, derűvel, önzetlenséggel, szolgálatkészséggel, odaadással légy pásztora a rád bízottaknak, ahogy ezt eddig tetted.” A szentmise végén Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke a testület nevében köszöntötte az új tagot, Brenner József nagyprépost az egyházmegye pappjai nevében köszöntötte Fekete Szabolcsot. Végül Fekete Szabolcs Benedek szólt a megjelentekhez. Kiemelte: a püspöki rend nem rangot jelent, hanem szolgálatot.

„Hiszem, a Jóisten, amikor kiválasztott, ezt a főpásztori lelkületet kéri tőlem.” Megköszönte – egy-egy személyes gondolattal – Erdő Péter, Székely János és Veres András közreműködését a szentelésen. Külön köszöntötte a paptestvéreket, hangsúlyozva Szent Ágoston szavaival: Veletek vagyok keresztény, értetek vagyok püspök. Megköszönte családjának támogatását, valamint egykori és jelenlegi plébániáin élő hívek segítségét és imádságaikat.

A püspökszentelés szertartása

A jelölt bemutatása, a kinevező bulla felolvasása
Jöjj Szentlélek Úristen” – az evangélium után, a Szentlélek hívásával kezdődött a szentelés szertartása. A jelölt bemutatását követően elhangzott a püspöki kinevezéséről szóló pápai bulla, melyet magyarul Császár István általános helynök ismertetett. Fekete Szabolcs átvette a kinevezési okmányt, és felmutatta azt.

A jelölt ígéretvétele
A jelölt ígéretvételevel folytatódott a szertartás. Fekete Szabolcs a nép színe előtt ígéretet tett arra, hogy Isten segítségével mindhalálig végezni fogja főpapi szolgálatát. A székesegyházat megtöltő sokaság a Mindenszentek litániájában kérte a szentek segítségét az új püspök számára.

Kézrátétel és a felszentelő ima
A püspökök a kézrátétel által fohászokdtek a Szentlélek kegyelméért a szentelendő számára, és ezzel be is fogadták a püspöki testületbe. A felszentelő ima alatt az evangéliumos könyvet a szentelendő feje fölé helyezték, jelképezve, hogy munkáját Krisztus és Isten igéje irányítja, de azt is, hogy Isten igéje védelmet és támogatást is nyújt számára szolgálatában.

Krizmával való megkenés és a püspöki jelvények átadása
Ezt követően szent krizmával kent meg Erdő Péter bíboros a szentelendő fejét, és átadták neki a püspöki jelvényeket. Az evangéliumos könyv a legfőbb tanítói feladatra irányul. A püspöki gyűrű az Egyházzal való eljegyzésére utal; a mitra annak az éltszentségnek a jelképe, amelyet a püspököknek láthatóvá kell tennie a rábízottak előtt; a pásztorbot a nyáj őrzésének és vezetésének feladatát fejezi ki.

Békeköszöntés a püspökökkel
A püspöki jelvények átadását követően az új püspök békeköszöntést váltott minden püspökkel.

Áldás a híveknek
A szentmise végén felhangzott a Te Deum, kifejezve, az új püspök szentelése az egész Egyház ünnepe. Eközben Szabolcs püspök Szent Márton, az egyházmegye védőszentjének oltáránál és Boldog Brenner János vértanú oltáránál imádkozott, majd a templomon végighaladva áldást adott.

„Felelősséggel és hitelesen Krisztus nyomában járni” Erdő Péter bíboros szentbeszéde a püspökszentelésen

Erdő Péter bíboros mondott szentbeszédet Fekete Szabolcs Benedek atya püspökké szentelésén. A homíliát változtatás nélkül közöljük.

Főtisztelendő Érsek és Püspök Urak!
Kedves most szentelendő Püspöktestvérem!
Kedves Paptestvérek!
Krisztusban kedves Testvérek!

1. Püspökszentelésre gyűltünk egybe húsvét hétfőjén, a kereszténység legnagyobb ünnepének ragyogásában. A mai evangéliumban az asszonyok találkoznak a feltámadt Krisztussal, mégpedig ahogy a sírtól visszatérnek, és a tanítványokhoz akarnak menni, máris eléjük lép Jézus, és üdvözli őket: „Üdv nektek!” – mondja, de aztán rögtön hozzáteszi: „Ne féljete!” (vö. Mt28,9-10).

A félelem és a félelem elűzése alapvető motívum a feltámadás történetében. Márk evangéliuma szerint Krisztus sírjában az angyal mondja azt a kenetű asszonyoknak, hogy „Ne féljete!” (Mk 16,6), itt maga Jézus szól így az asszonyokhoz.

2. De miért, mi az oka ennek a félelemnek? Ha az ember egy magánál sokkal nagyobb hatalommal találkozik, akkor önkéntelenül eltölti a félelem. Így vagyunk ezzel, ha a természet elemi erőivel találkozunk, főleg katasztrófák idején. Egy földrengés, egy vulkánkitörés, egy árvíz vagy egy cunami mindenképpen félelmet kelt az emberben, de sokszor a biológiai katasztrófák is, egy-egy nagy járvány például, joggal ébreszt félelmet az emberek szívében. Mégis, a félelemnek vannak emberi okai is: néha a világi hatalom, máskor gonosz emberek, olykor a háborúk ugyancsak meghaladják az egyes ember erejét.

De van a Bibliában egy másfajta félelem is. Ez pedig akkor jelentkezik – és sokkal nagyobb, mint az összes eddig felsoroltak –, amikor az ember magának Istennek a hatalmával találkozik. Mőzes az égő csipkebokorban megretten, amikor találkozik az Úrral. Hasonlóképpen az Ószövetség lapjain gyakran van szó arról, hogy helyes magatartás félni az Urat, hiszen mindenható, hiszen Ő a leghatalmasabb. Még az Újszövetségben is, még Jézus tanításában is előfordul ez, például amikor azt mondja, hogy „ne azoktól féljete, akik megölik a testet, hanem attól féljete, aki a lelket is a kárhozatba tudja taszítani” (vö. Mt 10,28).

3. Való igaz és helyes magatartás, ha eltölt bennünket Isten végtelenségével szemben egyfajta – úgy is mondják ezt, hogy üdvös – félelem. Jézus itt mégis azt mondja, hogy „Ne féljete!” Igen, mert Istennek ez a végtelen hatalma emberszerető hatalom, Ő végül is jót akar nekünk. De a világ történetéből ez látszik? Valamiképpen igen, hiszen élünk, létezőnk, megvan az emberiség, a kultúránk fennmaradt mind ez idáig. Ugyanakkor rengeteg szenvedés is van az ember életében, és végül mindenkinek a földi élete a halállal végződik. Jézus mégis azt mondja, hogy „Ne féljete!”, mert a húsvét örömhíre azt mutatja, hogy a földi halállal nincs mindennek vége, hogy ez a nagyszerű világmindenség, amely egyszerre örömdetes és jóindulatú, ugyanakkor komornak és kegyetlennek is látszik, nem egy értelmetlen gépezet csupán, hanem a minket szerető Isten alkotása. Isten bennünket, embereket a halál után is örök életre és örök boldogságra hív. Erről tett tanúságot Krisztus feltámadásával. Krisztus feltámadása a mi örök életünk ígérete.

4. Most szentelendő püspöktestvérünk jelmondat gyanánt választotta Jézus szavait, amelyeket Szent Péterhez intéz a feltámadása után: „Legeltesd bárányaimat!” Ez az apostoli hivatás lényege. Hiszen a Jó Pásztor maga Krisztus. Sőt, az Ószövetségben maga az Úr az, aki a választott nép pásztora. Krisztus szerepe, amelyet a pásztor kép szerint magára vállal, hogy legeltesse, hogy élő vizekhez vezesse követőit. Sőt az ókeresztény kópoporsókon gyakran látjuk Jézus alakját pásztori öltözetben. Mert Ő nem csupán tereli a nyáját, hanem előtte megy. A halál sötét völgyébe is előttünk szállt le, hiszen a kereszten értünk vállalta a halált.

De átkelt a völgyön, igazi pászkát, igazi átmenetet élt át, a halálból az életre támadt fel, ezen az úton vezet követőit is. A Jó Pásztor alakja tehát igazán húsvéti kép. Reményt és erőt ad az embernek.

5. Kedves szentelendő testvérem! A lelki-pásztori élet számos területén megmutattad, hogy Krisztust követve akarod vezetni a rád bízottakat. A plébániai életben és az egész egyházmegye szolgálatában felelősséggel és derűvel mutattad az utat, az egyetlen és katolikus utat, azt az ösvényt, amelyen Krisztus vezet minket. Sokan mondják, hogy nehéz és zavaros időköt élünk. De mikor volt könnyű az egyház sorsa? Mikor nem volt küzdelem annak az élete, aki felelősséggel és hitelesen akart Krisztus nyomában járni és arra vezetni a rábízottakat is. Hozzánk is szól Jézus bátorítása: „Ne féljete!” Kérjük közös gazdáinkat, a feltámadt Krisztust, árássa el bőséges kegyelmével újonnan szentelendő testvérünket, püspökeinket, papjainkat és egész hívő közösségünket!
Ámen.

„A püspöki rend nem rangot jelent, hanem szolgálatot! Hiszem, a Jóisten, amikor kiválasztott, ezt a főpásztori lelkületet kéri tőlem!”

A püspökszentelési szertartás befejező részeként Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök köszönte a megjelenteket. Beszédének szerkesztett változatát közöljük.

Megköszönöm a szentelő főpapoknak, hogy a mai napon kézzelükkel és imádságukkal lehívták rám a "vezetés Szentlelkét".

Köszönöm a főszentelőnek, bíboros atyának, akivel közvetlen személyes kapcsolat nem volt ugyan, mégis, mint professzoromra tekintek, akinél egyházi eljárásjogot tanulhattam, sziporkázva hatalmas jogtudásán, és per-sze megmértve nála a vizsgákon. Az egykori tanulmányi indexemet napokban fellapoztam az eljárásjog érdemjegyeknél, megnyugodtam...emiatt, és adja Isten, hogy más miatt se kelljen soha szégyent érnem.

A Szentatya kinevezését elfogadva, a Nunciatúráról Szombathely felé vezetve "Egész úton hazafelé azon gondolkozám, miként fogom szólítani..." megyéspüspököm... Felesleges volt izgulnom. Akik közlelről ismerik János püspököt, hatalmas mosollyal az arcán így fogadott: "Örülök, örülök!" Köszönöm az akkor általad elmondott spontán imát, Püspök Atya, amelyben egyházmegyénk szentjeinek és boldogjainak közbenjárását kérted a közös együttmunkálkodásunkra. Az Úr hatalmas szívvel áldott meg, és még nagyobb lelkesedéssel, néha azt érezzük, a bilokálás, vagy épp a trilokálás képességét is birtoklod. Igyekezem segédpüspökdékként valóban segédkezni, segíteni...

András püspöknek is hálás vagyok, hogy társszentelőként jelen van. 2008 decemberében Ő hívott be központi szolgálatra, és választott ki közvetlen munkatársának. Ami miatt azonban mindenképpen szerettem volna, hogy itt legyen, az egészen személyes. Neki se mondtam...Szüleim már nem lehetnek itt velünk, betegségük, ápolásuk, majd elvesztésük idején sok lelki támogatást kaptam tőle, és mindkettőjüket Ő temette el méltó és meghatározó módon szülőfalum, Kőszegszerdahely temetőjében. Ezért is végtelenül hálás vagyok neki.

Hasonló szeretettel köszönöm meg a határainkon belülről és túlról érkező főpásztorokat, nézegetve a születési dátumokat, most én vagyok Benjamin...a legfiatalabb testvér, előre is kérem segítő útmutatásosotokat!

Paptestvérekhez is szólnék. Sőt nagyon is! Mert mit ér egy bicikli, ha nincs rajt lánc! És mire megyünk egy autóval, ha nincs bent üzemanyag...Ha buzgók voltunk, akkor kellőképpen és jólesően kifáradva vagyunk most jelen... köszönöm, hogy a napokban megtapasztalt jelentős igénybevétel ellenére mégis eljöttetek, így húsvéthétfő délutánján, egy ismételt hosszú, de remélem lelkiekben átélte szertartásra. Hálásan köszönöm, és ígérem Szent Ágoston szavaival: VELETEK VAGYOK KERESZTÉNY, ÉRTETEK VAGYOK PÜSPÖK.

Köszöntöm az állami és megyei közjogi méltóságokat! Ilyenkor lehetnétek együtt a családdal...mégis többen félretettek mindent, hogy megszentelt falak között ünnepeljünk, és zörgessük az Égieket...Köszönöm jelenléteket!

Köszöntöm a szerzeteseket és szerzetesnőket/tetvéreket, kispapokat, minisztránsokat, köszöntök minden zarándoktestvért: Egyházmegyénk horvát, német és szlovénnyelvű híveit! (...)

Végezetül szólnék családomhoz, egykori és jelenlegi híveimhez is. Jó apám, mikor kiderült, hogy útban van a 3. gyerek, már senki nem számított rá, ők se...megnyugtatóul azt mondogatta, „ahol fölött kettő, ott fölött három is.” Így is lett... Köszönöm a kettőnek, Sándor és József bátyjaimnak, akiknek tulajdonképpen a Benedek nevet köszönhetem, hiszen ők harcolták ki a szülőknél...szóval köszönöm, hogy sokat vigyáztak rám, sokat játszottunk, és igaz, sokat rosszkodtunk is együtt...Ez legyen vigasz a jelenlévő szülőknél, hogy én voltam rossz gyerek...

Szüleim mellett a perenyei és a szerdahelyi nagyszüleimért mutattam be mai szentmisémet, az elhunyt családtagok mellett természetesen az élőkért is, a rokonaimért, szülőföldem, Kőszeg-hegyalja híveiért, egykori híveimért, Szentgotthárd és filiáiból, Csákánydoroszló és filiáiból, Szentkirályról és Szőlősről, legyen hála sok-sok segítségükért, imáikért.

„Minden műemléknek megvan a saját értéke, története” Beszélgetés Sarkadi Mártonnal a jáki templom belső felújításáról

Befejeződött a jáki Szent György-templom belső felújítása. Amikor végigtekint az épületen illetve az elmúlt közel 2 évnyi munkán, elégedett? Sikerült mindazt a munkát elvégezni amit a lezáráskor célul tűztek ki?

Természetesen, nem. Egy ehhez hasonló épület megismerése, kutatása, restaurálása végtelenül nagy feladat. Soha nem érezhetjük úgy, hogy mindent teljesítettünk, nem lehetett volna többet elérni, jobban elvégezni a munkát, ami azért is fájó, mert vissza nem térő lehetőségekről van szó. Az építési állványt lebontjuk, az árkot visszatemetjük, újból vakolattal, habarccsal fedjük az érdekes részeket. Amit nem vettünk észre, nem dokumentáltunk, az nemcsak hosszú időre hozzáférhetetlenné válik, de ráadásul a mi munkánk is nehezíti az utánunk következő generáció dolgát, hiszen például az általunk felhordott habarccsal is meg kell különböztetni a korábbiaktól. Valójában egy újabb periódust hozunk létre. Az építőipari, restaurátori munkákban pedig mindig lehet kisebb-nagyobb hibákat találni, tökéletes eredményt nem lehet elérni.

Mindezzel párhuzamosan persze az is szembeszökő, hogy mennyit változott a templom, az elszürkült, elkoszosodott, komor belső üde, világos lett. A templomot károsító tényezők (ilyen többek között a talajnedvesség) jelentős részét sikerült elhárítani, kijavítani olyan hibákat, amelyek régóta bajt okoztak.

Sok szakmai, de a nagyközönség számára is érdekes kérdésre sikerült választ kapniuk a restaurálás során. Az egyik ilyen a templom építésének a története. Milyen hiányzó láncszem került most a helyére?

A jáki templomhoz hasonló épületek történetének a kutatása egy spirálhoz hasonló folyamat. Kezdetben össze lehet foglalni egy féloldalas leírásban. Aztán kételyek merülnek fel, alaposabb szemrevételezés történik, és készül egy hosszabb cikk, majd egy kismonográfia és így tovább. Mindig felmerülnek újabb szempontok, addig észre nem vett, vagy rejtett nyomok, jelenségek, más épületekkel való összevetésből adódó tapasztalatok, amelyek újból és újból megkérdőjelezzik az addig helyesnek gondolt feltevéseket. Ez természetes folyamat, nem az előttünk dolgozók gyarlóságát jelzi. A tudomány is változik, a módszerek pontosabbá válnak, a lehetőségek tágulnak. Új természettudományos vizsgálatok jelennek meg, más épületek kutatásának az eredményei megcáfolnak vagy megerősítenek lehetőségeket. Az elmúlt három évben elvégezhető kutatások kiterjedése elegendő volt ahhoz, illetve megkövetelte azt, hogy minden korábbi feltételezést vizsgálat tárgyává tegyünk, és megszabadulva az előttünk járók szakmai tekintélye által diktált prekonceptióktól, friss ésszel végiggondoljunk minden adatot, amelyet az építésről ismerünk, és megkíséreljük újból logikus rendbe szedni azokat. Nem meglepő, hogy kissé másképp illettek egymáshoz a mozaikkövek, mint korábban.

Befejeződött a jáki Szent György-templom belső felújítása. Az elmúlt hónapokban nem egyszerűen egy helyreállításról volt szó, hanem olyan tudományos kutatómunkával is kiegészített restaurálásról, amely alapvető újdonságokat hozott pl. a templom építéstörténetével kapcsolatban. Az eredményekről Sarkadi Márton projektvezetővel beszélgettünk.

Az újonnan felfedezett leletek, mint például a 13. századi templomot megelőző korábbi templom léte magyarázatot adott sok olyan jelenségre, amelyek korábban nem voltak logikusan magyarázhatók. Összességében: a templom felépítésének menete világosabb lett számunkra, jobban megérthető az a folyamat, amely során létrejöttek az épület különböző részei. Világosabbá vált, milyen tényezők befolyásolták ezt a folyamatot. Többet tudunk arról, hogy mi történt a templommal a felépítését követően, hogyan pusztult és épült újjá a következő századokban.

Az emberek nyilván a főszentély képre illetve a déli hajóban lévő képekre lesznek leginkább kíváncsiak. Ezek felújításánál törekedtek ezek kiegészítésére vagy inkább a színek, formák élénkítése, jobb láthatósága volt a cél?

A jáki templomot hazánkban a 13. század derekáról fennmaradt freskók is kiemelik a sorból. A falképek a 19. század végén kerültek elő, a templom restaurálását megelőzően, illetve annak során. Meglepő módon a 20. század elején nem értékelték igazán jelentőségüket. A főapszist díszítő Szent György-kép elé nagyméretű, a Halászbátyát idéző baldachin épült, javarészt eltakarva azt. Az 1930-as évek végén restaurálták a képeket. A munka mai szemmel is helytálló, visszafogott beavatkozás volt, amely a fennmaradt eredeti részletek konzerválását tartotta szem előtt, nem törekedett azok újrafestésére. Abban az időben ez a hozzáállás igencsak haladó szelleműnek számított. Ennek köszönhetően a képek hiteles állapotban maradtak meg. Ez rendkívül fontos körülmény, egy kiegészítés ugyanis alapvető módon

változtathatja meg a jellegüket, teljesen meghamisítva őket. A mostani restaurálás alapvető célkitűzése a képek pusztulását okozó tényezők elhárítása volt, továbbá a feltárástól óta rájuk rakódott szennyeződések eltávolítása, valamint a 20. század második felében végzett — nem dokumentált — restaurálás során készített, gyenge minőségű retusálás eltávolítása. A munka eredményeként a képek sokkal jobban értelmezhetők, felismerhetők. Újrafestésük nem szükséges, sőt hiba lenne. A képek ilyen állapotban hitelesek, az érdeklődők számára történő bemutatásukat pedig más módon fogjuk megoldani. A kiállítás, illetve a templomban mobiltelefon segítségével elérhető audioguide rendszer oldja meg ezt a feladatot. Ezáltal elkerülhető, hogy a templomterben turisztikai információs anyagok jelenjenek meg, hiszen a templom elsősorban nem látványosság, hanem Isten háza, és teljesül az a cél is, hogy a történelmi és művészeti fontosságú részéről hiteles, tudományosan megalapozott információkat kapjanak az ide látogatók.

Érdekes látvány a templomban, hogy láthatók pl. a 17. századi átépítések nyomai. Miért gondoták, hogy ezt megahagyják, és inkább itt mutatják meg, mint egy kiállítótérben megtekinthető kiegészített fényképen?

A templomot nagyon sok pusztulás érte, és számtalan helyreállítás, javítás, újjáépítés történt rajta. Mindezek eredménye együttesen alkotja azt az épületet, amely ránk maradt. A különböző korokban keletkezett részeit nem lenne helyes egybemosni, mert ez egyrészt amúgy sem lenne sikeres, hiszen az elvadások nem tűntethetők el teljes mértékben, másrészt zavaros, értelmezhetetlen képet eredményezne. Az információk egymásra rétegződése, a kép összetettsége

ge nem áll ellentétben az egész látvány harmóniájával. A megfelelő információk birtokában a falakon látható jelenségek mintegy olvashatóvá válnak, és elbeszélnek az épület keletkezésének, pusztulásának, újjáépítésének történetét, amely valójában őseink története, az ország 13. század eleji gazdagságának, majd megpróbáltatásainak, és a viharok elmúltával ismételtelen feltámadó életerejének krónikája. Nem szégyellendő, nem takarogtató, hanem megismerésre csábító rejtély, amelyet meg kell fejteni. Természetesen ez szellemi erőfeszítést igényel. Nyilván könnyebben érthető egy minden hibától, szabálytalanságtól mentes, "szép" belső tér, a maga sima egyszerűségével. A mi történelmünk azonban nem ilyen, és a műemlékek — hangsúlyozom, másodlagosan a szakrális jelentőségüket követően — történelmi emlékek is. E kettősségük nem áll ellentétben egymással, felesleges, sőt, azt mondhatnám, együgyű dolog szembeállítani e kétféle jellegüket.

Mire az újság megjelenik, addigra a templom már fogadja a híveket, látogatókat. Ugyanakkor még munkák is folynak, hiszen az épület körül vannak még állványok, valamint pl. a kápolna körül is. Májusban illetve nyáron, valamint az év hátralévő részében hogyan folytatódnak a munkálatok?

A templom homlokzatain egy jelentősebb feladat maradt hátra, a nyugati kapu restaurálása. Nem kell hangsúlyozni, hogy jelentőségét tekintve az egyik legnagyobb tennivaló. Ezen kívül a templomon már csak kisebb jelentőségű, befejező munkák maradtak. A Szent Jakab-kápolna munkái is sínen vannak, nemsokára befejeződik a homlokzatok helyreállítása, és indul a belső restaurálás.

Az év hátralévő részében a templom körüli tereprendezés, kerítések, lépcsők, egyéb tájépítészeti elemek készülnek.

Néhány mondaton térjünk ki a látogatóközpontra. Hol tart ennek a kialakítása, a tárlatok elrendezése? És miként egészíti ki ez a templomban tett sétat?

A látogatóközpont kiviteli terveinek befejezésén dolgozunk Péterffy Miklós és Döry Bálint építész tervezőkkel, valamint kollégáikkal. Nemsokára kiírhatjuk a kivitelezésre szóló közbeszerzési eljárást, és annak sikeres lezárását követően indulhat az építkezés.

Ön részt vett már számos nagyszabású felújításban. Egy alkalommal elhangzott, hogy a jáki templom felújítása a budai Váréval vetekszik, nemzeti kincsünk. Önnek mit jelent ez a munka?

Azt hiszem, az ember életében mindig az a legjelentősebb munka, amin éppen dolgozik. Ezzel nem kisebbíteni szeretném a jáki templom vagy más épület jelentőségét, de minden műemléknek megvan a saját értéke, története, a rajta végzett munka pedig soha nem egyszerű, nem rutinfeladat. Éppen ez teszi széppé, érdekessé, változatossá ezt a munkát. Természetesen nagy megtiszteltetés egy mindenki által ismert, nagy jelentőségű emléken dolgozni, ugyanakkor nem kis teher viselni a vele párosuló felelősséget. Ebben az segít, hogy kiváló munkatársakkal tudunk együtt dolgozni, és sok bátorítást kapunk ismerősektől, ismeretlenektől. Nagyon jó látni azt is, hogy a jáki hívek közössége féltő szeretettel gondolja a templomot, nem turistacsalogató látványosságként kezeli, hanem otthonaként. Bizom benne, hogy ez így is marad, és a restaurált templomnak és környezetének gondos gazdája lesz.

Vasárnapi gondolatok

2022.05.01. – HÚSVÉT 3. VASÁRNAP
APCSEL 5, 27B-32.40B-41.

Azokban a napokban az apostolokat a jeruzsálemi főtanács elé állították: A főpap kérdőre vonta őket: „Szigorúan megparancsoltuk nektek, hogy ne tanítsatok az ő nevében, és lám, egész Jeruzsálem tele van tanítasatokkal. Ránk akarjátok hátrítani annak az embernek a véréit.” Péter és az apostolok így válaszoltak: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek. Atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit ti keresztfára feszítve megöltetek. Isten jobbjá fejedelemé és Megváltóvá emelte, hogy megtértse Izraelt, és megbocsássa bűneit. Mi ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk a Szentlélekkel egyetemben, akit az Isten megadott azoknak, akik engedelmeskednek neki.” Erre odahívták az apostolokat, megveszszóztették őket, aztán rájuk parancsoltak, hogy Jézus nevében ne beszéljenek, azután szabadon engedték őket. Boldogan távoztak a főtanácsból, mert méltók lettek arra, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek.

„A SZENTLÉLEKKEL EGYETEMBEN”

Az a Péter és azok az apostolok, akik még pünkösd előtt magukra zárták az ajtót félelmükben, most minden fenyegetés ellenére nyíltan hirdetik Krisztus feltámasztását. Mi történt velük közben? Nem más, mint hogy befogadták életükbe az élető Szentlelket, akit Jézus még életében megígért és pünkösdkor a szíveikbe árasztott. Az evangéliumot, az igazságot, az örömhírt nem lehet bilincsbe verni, elhallgatatni. Az igazság a végén mindig győzedelmeskedik, hallat magáról. Csak kell, aki bátran hirdeti, tanúságot tesz róla és megéli.

Jézus, azért küldte el a mi életünkbe is a Szentlelket – különösen a keresztség és a bérálás szentségeiben –, hogy mi is hirdessük az evangéliumot minden körülmények között. A Lélekkel egyetemben szelíden kopogtassunk Krisztus örömhírel még a zárt szívek ajtajánál is!

2022.05.08. – HÚSVÉT 4. VASÁRNAP
JEL 7, 9.14B-17.

Én, János, akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számlálni. Minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből álltak ott a trón és a Bárány előtt. Fehér ruhában voltak, a kezükben palmaággal. Ekkor a vének közül az egyik megszólított, és azt mondta: „Ezek a nagy szorongatásból jöttek. Ruhájukat fehérre mosták a

Bárány véreben.

Ezért állnak Isten trónja előtt, s éjjel-nappal szolgálnak neki a templomban. A trónon ülő oltalmat nyújt nekik. Nem éheznek és nem szomjaznak többé, a nap nem égeti őket, sem másfajta hőség. Mert a Bárány, aki a királyi trónon ül, legelteti és az élő vizek forrásához tereli őket. Isten pedig letöröl a szemükről minden könnyet.

AZ ÉGI HIVATÁS JUTALMÁÉRT...

János látomásában egyben szemlélhetjük a Krisztust követő ember életének földi valóságát és távlatát. Jézust csak a kereszttel együtt lehet követni a Golgotára, majd onnan dicsőségébe. Itt a földön a bűn következményeként életünk része a szorongatás, a veríték és a könnyek. Azonban Pál apostol megerősít minket abban, hogy ennek az életnek a szenvedései nem mérhetők ahhoz a dicsőséghez, mely ránk vár halálunk után a mennyek országában.

Aki mindvégig kitart és Istenben bízva türelmesen viseli a megpróbáltatásokat, annak a szeméről majd ott letörölnek minden könnyet, aki itt a földön küzdött, ott majd örök békére és szeretetre talál. Csak úgy fussunk, hogy a végén a Mennyei Atya jószágából a díjat elnyerjük! Jó Pásztor vasárnapján imádkozzunk lelkipásztorainkért is, hogy a legfőbb Pásztorral egyesülve vezessenek minket a dús legelők felé!

2022.05.15. – HÚSVÉT 5. VASÁRNAP
JN 13, 31-33A.34-35.

Abban az időben, amikor az áruló Júdás kiment a teremből, Jézus beszélni kezdett: „Most dicsőül meg az Emberfia, s az Isten is megdicsőül benne. Ha Isten megdicsőül benne, Isten is megdicsőíti őt saját magában, sőt hamarosan megdicsőíti. Fiaim, már csak rövid ideig vagyok veletek. Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Arról tudjátok majd meg, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.

A TANÍTVÁNYSÁG KRITÉRIUMA

Az utolsó vacsorán, ahol Jézus szeretetének jeléül megmosta apostolainak lábát, új parancsot is adott nekik: úgy szeressék egymást, ahogy Ő szerette őket. Milyen volt Jézus szeretete? Türelmes, alázatos, szelíd, feltétlen, ingyenes, irgalmas,

nagylelkű, gyengéd, együtt érző. Ha a tanítványának tartod magad, akkor neked is így kell szeretned! A szeretetedről ismerik fel, hogy Őhozzá tartozol. Sokszor elfelejtjük, hogy az Isten mennyire szeret minket. Sokszor nem jól közvetítjük azt az isteni szeretetet, amely a Szentlélek által a szívünkbe kiáradt. Mennyivel szebb és élhetőbb lenne ez a világ, ha el tudnánk feledkezni önmagunkról és tényleg tudnánk teljes szívünkkel a másikért élni! A Mester a leckét átadta, élénk élte, most a tanítványokon a sor!

2022.05.22 – HÚSVÉT 6. VASÁRNAP
APCSEL 15, 1-2,22-29.

Abban az időben a pizidiai Antiochiában vita támadt a hívek között: Néhányan, akik Júdeából jöttek, így tanították a testvéreket: „Ha nem metékedtek körül Mózes törvénye szerint, nem üdvözülhettek.” Mivel emiatt zűrzavar és nagy vita támadt Pál és Barnabás, valamint közöttük, azt határozták, hogy Pál és Barnabás néhányukkal menjen fel Jeruzsálembe, s ebben a vitás ügyben forduljon az apostolokhoz és a presbiterekhez.

Jeruzsálembe az apostolok, a presbiterek és az egész egyház jónak látta, hogy kiválasszanak maguk közül néhány férfit, és Pállal meg Barnabással Antiochiába küldjék őket: mégpedig Júdást, másik nevén Barsabbászt, meg Szilást, akik a testvérek között vezető szerepet vittek. Ezt az írást küldték velük:

„Az apostolok és a presbiterek testvéri üdvözlésüket küldik az Antiochiában, Szíriában és Kilikiában élő, pogányságból megtért testvéreiknek!

Hallottuk, hogy közülünk néhányan – megbízásunk nélkül tanítva megzavartak titeket, feldúlták lelketeket. Ezért közmegegyezéssel elhatároztuk, hogy kiválasztunk néhány férfit, és elküldjük őket hozzátok a mi szeretett Barnabásunkkal és Pálunkkal, ezekkel az emberekkel, akik egész életüket Urunk Jézus Krisztus nevének szolgálatára szentelték. Elküldtük hát Júdást és Szilást, ők majd élőszóval is elmondják nektek ezeket.

A Szentlélek és mi magunk is úgy láttuk jónak, hogy ne rakjunk rátok több terhet a szükségesnél, annál, hogy tartózkodnotok kell a bálványoknak áldozott edeltől, a vértől, a fojtott állattól és az erkölcstelenkedéstől. Ha ezektől tartózkodtok, helyesen jártok el. Jó egészséget!

AZ EGYETEMES TESTVÉRISÉG ÉS TESTVÉRI EGYSÉG ELŐMOZDÍTÁSA

Arról hallunk, hogy az ókeresztény egyházban is voltak viták, nézeteltérések, különböző vélemények, melyeket orvosolni kellett. Elődeink azonban bátran szembe néztek a problémákkal, és a Szentlélek vezetésével megoldották őket. A mi közösségeinkben, családjainkban is vannak feszültségek, amiktől nem kell kétségbe esni, megijedni. Egy adódó nehézség, felmerülő kérdés, ha őszintén szembesülünk vele, továbbá megnyílunk Isten és egymás felé, akkor a növekedésünkre szolgálhat. Ferenc pápa szorgalmazza az Egyházban a párbeszéd fontosságát. Türelmesen meg kell hallgatnunk egymást, tisztelnünk kell a másik embert és az ő véleményét, és meg kell tanulnunk együtt járni Krisztus nyomában. A lényeg, hogy ismerjük fel, hogy mindnyájan ugyanannak az Istennek a gyermekei vagyunk. Ennél fogva arra vagyunk meghívva, hogy építsük a békét és a testvériséget a világban.

2022.05.29 – URUNK MENNYBEMENETELE
Lk 24,46-53

Feltámadása után Jézus utoljára jelent meg az apostoloknak, és így búcsúzott el tőlük:

„Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnapon fel kell támadnia a halálból. Az ő nevében Jeruzsálemtől kezdve minden népnek megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni. Ti vagytok ezeknek tanúi. Én meg elküldöm nektek Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban, míg erő nem tölt el benneteket a magasságból.”

Ezután kivezette őket Betánia közelébe, és kezét fölemelve megáldotta őket. Áldás közben eltávozott tőlük, és fölemelkedett az égbe. Ők leborulva imádták. Aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe. Állandóan ott voltak a templomban, dicsérték és magasztalták Istent.

ÜDVÖSSÉGÜNK MUNKÁLÁSA

Feltámadása után negyven nappal Jézus felment a mennybe. Övéinek azt a küldetést adta, hogy az Ő nevében hirdessék az egész világon a bűnök bocsánatát és a megtérést; valamint, hogy várják a Szentlelket.

Az apostolok nagy örömmel tértek vissza Jeruzsálembe és váraoztak a Lélek kiadására. Nem azért örültek, mert Jézus elbúcsúzott tőlük és többet itt a földön nem fogják látni, hanem azért, mert tudták, hogy Lelke által velük marad. Küldetést kaptak, de biztosak voltak benne, hogy nem csak a saját erejükre számíthatnak, és nem csak rajtuk múlik a világ üdvössége.

Nekünk sem kell kétségbe esni, látván küldetésünk nagyságát. Élő kapcsolatban kell lennünk Istennel, aki minden kegyelemnek és erőnek forrása. Üdvösségünket Vele és egymást segítve kell munkálnunk!

Fotó: Nagyköldek, Urunk mennybemenetele-templom főoltár

Új rendezvénnyel szeretné megszólítani a fiatalokat a Szombathelyi Egyházmegye. Pünkösdkor Lélek Fesztivál címmel több napos programot szervez Tömő János ifjúságpsztorációs munkatárs, akinek nem titkolt célja, hogy új lendületet adjon az ifjúsági munkának.

Olyan programot szervezel, aminek tőlünk nyugatabbra már hagyománya van. Mi is ez a program és mi a célja?
Az osztrák Loretto közösség már 20 éve szervez minden pünkösdkor ifjúsági fesztivált, melynek célja nem csupán a pünkösdi fiatalokkal történő megünneplése, hanem a Szentlélek eljövételének újra és újra átélése személyes életükben. Az első többnapos rendezvényükön 60 fő vett részt, azonban a létszám évek alatt elérte a 10.000 főt. Az elmúlt járványos időszakban azonban nem tudták megtartani a programot, és eldöntötték, hogy 2022-től legyen több kisebb fesztivál egy időben pünkösdi alkalmából. Ez adta az inspirációt a szombathelyi Lélek Fesztivál megszervezéséhez.

Mitől lesz ez Szombathelyen eredeti és helyi? ?

Attól, hogy sokan vesznek rajta részt Szombathelyről, illetve az egész egyházmegyéből. Minél több ember vesz részt egy imádságos eseményen egy adott településről, annál inkább fogják tapasztalni helyben a kegyelmeket. Lehetséges, hogy inspirációt fognak kapni a fiatalok arra, hogy hangszert vegyenek a kezükbe és dicsőítő zenét játszanak, vagy kisközösségek születnek, akik imádkozni és evangelizálni fognak. A távolabbról érkezőknek lehetőségük lesz megismerni kicsit a várost, szándékosan hagyjuk üresen a szombat kora délutánt. Az új építés szükségessé tette új parkolóhelyek kialakítását. Megvalósult az energetikai korszerűsítés a megújuló energia hasznosításával. Az új létesítmény megfelel a teljes körű akadálymentesítés feltételeinek, így a különböző fogyatékkal élő esélyegyenlőségi csoportok számára biztosítja a közoktatás tekintetében a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést.

Kik a fellépők? Hol lesz a program?

A fellépők között vannak országosan ismert és helyi előadók. Csizsér Lászlót, Pintér Bélát és Lackfi Jánost talán nem kell bemutatni. Tapolyai Emőke keresztény körökben is elismert pszichológus, sokan hallgatják előadásait. Témája végén imádkozni fog lelkünk gyógyulásáért. Gájer Laci atya Gencsapátiból származik, együtt jártunk Miszori Zoltán atya ifi csoportjába, jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen a filozófia tanszék vezetője. Mindig felkészülten áll mikrofon

elő, nála nincs hakni. A szombati püspöki szentmisén a kőszegi Mécses zenekar viszi a szolgálatot, péntek este pedig a szombathelyi Melega Juli is énekel. Pénteken és szombaton a Brenner János Iskola tornacsarnoka lesz a helyszín, vasárnap délelőtt pedig a Savaria Mozi.

Most kifejezetten a fiatalabb korosztályra fókuszálsz. Miért ők a célközönség, hiszen a fellépőkkel idősebb generációkat is meg lehetne szólítani, adott esetben ismét a Fő térre hívni embereket dicsőítésre?

Mindig olyan programokat szervezek, amihez a fiatalok tudnak kapcsolódni. Azt gondolom, hogy a középiskolás korosztály különösen támogatásra szorul, mivel nehezen találják a helyüket az egyházban. A másik meglátásom, hogy azok a jó ifjúsági programok, ahol nagy számban vannak jelen felnőttek is, mert a felnőttek imádságos jelenléte inspirálja a fiatalabb generációt.

Miért Pünkösd?

A katolikus egyházban pünkösdi ünneplésének kultúrája kidolgozatlan a karácsonyi vagy a húsvéti időszakokhoz képest. Ugyanakkor pontosan ez ad lehetőséget arra, hogy nagyobb rendezvényekkel meghívjunk embereket a közös ünneplésre és az Istennel való találkozásra. Sem karácsonykor, sem a húsvéti időben nincs reális lehetősége tömegrendezvény szervezésének, mert más a beágyazottsága, a kultúrája az ünneplésnek. Érdekes, hogy még a lelkeségi mozgalmak sem szerveznek pünkösdre több napos fesztivált.

Akit érdekel a program, hol tud jelentkezni? Vagy csak jön, amikor szeretne?

Kérek minden érdeklődőt, hogy regisztráljon be minél előbb, mert korlátozott a létszám a terem mérete miatt. Másrészt a szervezőknek előre kell kalkulálni az étkezési- és szállásigényeket. Regisztráció a www.lekefesztival.martinus.hu oldalon lehetséges. Ezen a felületen megtalálható a részletes program is.

Mit vársz Te személy szerint ettől a programtól és mit adhat ez másnak?

A Szentlélek nagyon szívesen eljön minden imádkozó emberhez, ha hívjuk és nyitottak vagyunk. Új pünkösdt várak. Nem csupán ünneplést, hanem lelki erőt, lendületet, vigasztalást és további inspirá-

ciókat. Szeretnék még több lelkes felnőttet látni, akik készek tenni a fiatalokért. Szeretnék még több fiatalot látni, akik készek tanúságot tenni kortársaik előtt Isten szeretetéről. Ez egy szubjektív megközelítés. De van egy másik megközelítés: ha nem élem át a személyes pünkösdomet, akkor nem fogom meglátni Isten országát. (vö. Jn 3,5) Az egész egyház hatalmas átalakuláson megy át. Valójában a küzdelem a remény és a reménytelenség között zajlik. Pünkösdi vagy pokol. A pünkösdi élményt elmismásolják sokan. Talán azt gondolják, hogy ez a lelkeségi mozgalmak privát szférájába tartozik. Mások talán próbálják intézményesíteni, hogy ezt a dolgot a keresztséggel és a bérmálással kipipálhatjuk. De legyen előttünk inkább Mária példája, aki nem mondta lenézően az apostoloknak a feltámadás után, hogy nem imádkozik velük együtt a Szentlélek kiáradásáért, merthogy neki egészen egyedülálló tapasztalata van már erről. Hanem velük együtt átélt egy olyan lelki élményt, amire nem is számított, hogy létezik. Ez pedig a Szentlélek közösségi kiáradása. Ezt várom Szombathelyen.

Ugyan a beszélgetést erre a programra hegyeztük ki, de azért fontos azt is tudnunk, hogy a Szentlélek mindig velünk van. Hogyan tudjuk a Szentlelket is imaéletünk, keresztény életünk középpontjába helyezni?

A Szentlélek tanácsadó. Ötleteket ad arra vonatkozólag, hogy az Istentől kapott feladatomat hogyan tudom kreatívan megoldani. Tehát folyamatosan kell kérnem a vezetését. A másik aspektus, hogy a Szentlélek hozza a szívünkbe a mennyei Atya szeretetét, vagyis azt az élményt, hogy elfogadottak, szeretettek és fontosak vagyunk. (vö. Róm 5,5) Ezt is rendszeresen kérnünk kell.

Április 1-2-án gyalogos zarándoklatra invitálta a fiatalokat a Szombathelyi Egyházmegye. Székely János megyéspüspök vezetésével Boldog Batthyány-Strattmann László és Boldog Brenner János életének egy-egy helyszínét - Németújvár és Szentgotthárd - keresték fel és igyekeztek az ő példájuk nyomán maguk is az életszentség titkára rátalálni. Az útról a szombathelyi Brenner-iskola 7.n. osztályos diákja Bozsodi Dávid írását osztjuk meg Olvasóinkkal.

A jáki templomig vezetett az első állomásunk, ahová busszal utaztunk. Érdekes volt látni a közel 1000 éves, román kori templomot, az új feltárások alatt előkerült rejtett díszeket. A zarándoklat eleje ment talán a legkönnyebben, a jáki falu részén, ezek után a saras út szinte rémálom volt. Miután kiértünk a saras részről újra visszatért a motivációm, utána már rövidebbnek tűnt az egész út. Jól esett megérkezni Szentpéterfára, már kellően elfáradtunk és megéhezünk. Kedvesen, meleg vacsorával fogadtak minket. Be kell vallanom, az alvás miatt egy kicsit izgultam, de szerencsére gyorsan el tudtam aludni. A másnap reggeli felkelést korainak éreztem, még 15-20 percet bírtam volna aludni.

A másnapi túra elején eléggé szenvedtem a különböző időjárás hatásoktól, bár nem esett az eső. Hideg volt, fújt a szél és mégis izzadtunk. Ezután megálltunk egy kicsit pihenni, ami nagyon jól esett. Aztán továbbindultunk. A lábaim, térdeim irtózatosan fájtak, közben még rosszul is éreztem magam. Ezek után szinte már majdnem feladtam, de végül odaértünk a célhoz, Güssingbe. A mise után lévő ebéd, a rántott húsos szendvics elképesztően jól esett. Azután megnéztük Boldog Batthyány László, illetve felesége, Coreth Mária sírját. Ezután buszra szálltunk és elmentünk a Boldog Brenner János tiszteletére épült kápolnába, Rábakethelyre. Itt közösen imádkoztunk, énekeltünk a helyi zarándokkal.

Meleg teát, pogácsát kaptunk búcsúzáskor. Majd indultunk haza. Így a végén, ha visszagondolok, akkor azt kell mondanom, hogy felejthetetlen élmény volt számomra minden téren. Máskor is szívesen vállalkoznék rá. Húsvéti időben lelki feltöltődés volt. Hálás vagyok a lehetőségért, hogy átélhettem.

Lélek Fesztivál

Szombathely 2022. június 03-05.

Csizsér László

Pintér Béla

Székely János

Gájer László

Lackfi János

Tapolyai Emőke

További információk: lelekfesztival.martinus.hu, vagy facebookon